

Rt-1979-1197

INSTANS:	Høyesterett – dom
DATO:	1979-10-12
DOKNR/PUBLISERT:	Rt-1979-1197
STIKKORD:	Straffeloven § 257 /§ 391 a – lovanvendelse, saksbehandling og straffutmåling.
SAMMENDRAG:	En 37 år gammel mann ble i herredsretten dømt til 21 dagers betinget fengsel etter straffeloven § 257 for at han uberettiget hadde tappet vann fra en offentlig vannledning. Domfelte fikk ikke medhold i at det ikke forelå en besittelseskrenkelse med borttagelse av gjenstand. Men Høyesterett fant at forholdet burde bedømmes som naskeri, jfr. straffeloven § 391 a . Straffen ble satt til en bot på 1.000,- kroner.
SAKSGANG:	L.nr. 119/1979
PARTER:	Statsadvokat Ole Haugstad, aktor mot A (forsvarer høyesterettsadvokat Arne Meltvedt).
FORFATTER:	Røstad, Endresen, Løchen, Blom og Ryssdal.

Dommer Røstad: Onsøy herredsrett avsa 8. juni 1979 dom med denne domsslutning:

« A, født 0.0.1942, dømmes for overtredelse av strl. § 257 til en straff av fengsel i 21 dager. I medhold av strl. § 52 flg. gjøres straffen betinget med en prøvetid på 2 – to – år uten tilsyn.

A dømmes til å erstatte det offentlige sakens omkostninger med kr. 750,- innen 2 – to – uker. »

Saksforholdet og domfeltes personlige forhold fremgår av herredsrettens dom.

Domfelte erklærte prinsipalt anke mot dommen. Anken var rettet mot saksbehandlingen – ufullstendige domsgrunner -, mot lovanvendelsen og straffutmålingen. Subsidiært begjærte han fornyet behandling.

Saken ble behandlet i Høyesterett 14. september 1979), da anken ble stilt midlertidig i bero, idet begjæringen om fornyet behandling utelukker anke, jfr. straffeprosesslovens § 398 .

Domfelte har i brev datert 28. september 1979 trukket tilbake begjæringen om fornyet behandling, og ankesaken er så blitt fremmet.

Ved herredsrettens dom er tiltalte funnet skyldig i – fra 7. eller 8. juni 1978 og frem til ca. 15. juni 1978 – med vinningshensikt å ha borttatt vann fra det offentlige vannledningsnett. Herredsretten henførte forholdet under straffelovens bestemmelse om tyveri, § 257 - I samsvar med den utferdigede tiltalebeslutning.

I anken er det gjort gjeldende at det etter en riktig lovforståelse ikke kan sies å foreligge besittelseskrenkelse med borttagelse av gjenstand. Jeg er ikke enig i dette. Etter min mening viser domsgrunnene tilstrekkelig klart at tiltalte ved tilkobling til den offentlige vannledning har tappet vann fra denne og brukt dette i sin ervervs- virksomhet. Domsgrunnene fastslår videre at tiltalte da han knyttet seg til det offentlige vannledningsnett, hadde til hensikt å unngå avgifter, og derved skaffe seg en uberettiget vinning.

Anken over saksbehandlingen kan således ikke føre frem, og heller ikke anken over lovanvendelsen – bortsett fra spørsmålet om forholdets rette henføring under straffeloven.

Under ankeforhandlingen har forsvareren gjort gjeldende at forholdet bør henføres under straffelovens naskeribestemmelse, § 391 a. Han har fremholdt at den tilegnede verdi i første rekke må beregnes i forhold til den alminnelige årsavgift for vann. Sett i dette perspektiv må verdien anses ubetydelig – den vil neppe overskride kr. 10.

Etter omstendighetene er jeg enig med forsvareren i at forholdet bør henføres under straffelovens § 391 a . Selv om man ikke utelukkende beregner verdien i forhold til den alminnelige vannavgift, må jeg legge til grunn at verdien under enhver omstendighet er ubetydelig. Slik forholdet er beskrevet i herredsrettens dom, må det være klart at forholdet ikke kunne gå ubemerket hen over noen tid. Jeg finner da at straffeskylden på grunn av den ubetydelige verdi og

Side 1199

forholdene for øvrig, må regnes for liten.

Bedømt som naskeri mener jeg at forholdet bør straffes med bot, og jeg antar at den passende kan settes til kr. 1.000,-, med en subsidiær fengselsstraff på 5 dager. Ved herredsrettens dom ble domfelte pålagt å betale saksomkostninger med 750,- kroner. Denne avgjørelse blir stående.

Jeg stemmer for denne

dom:

A, født 0.0.1942, dømmes for forseelse mot straffelovens § 391 a til en bot til statskassen på 1.000,- – ett tusen – kroner, subsidiært fengsel i 5 – fem – dager.

I saksomkostninger for herredsretten betaler A til det offentlige 750,- – sju hundre og femti – kroner.

Dommer Endresen: Jeg er enig med førstvoterende.

Dommerne Løchen, Blom og justitiarius Ryssdal: Likeså.

Av herredsrettens dom (sorenskriver Knut Vader med domsmenn):

A er født 0.0.1942,---. Han er hageentreprenør, er skilt og forsørger 4 barn. Han har oppgitt sin inntekt til ca. kr. 80.000,- årlig, og formuen til kr. 3-100.000,-. Han er tidligere ustraffet. ---

Tiltalte, som er hageentreprenør, bodde tidligere med sin familie på eiendommen ---. Eiendommen er nå bortleid. På den tid det her er tale om var eiendommen ikke bortleid, men ble brukt i forbindelse med tiltaltes ervervsvirksomhet. På eiendommen er fra tidligere eget vannforsyningsanlegg med pumpe. I 1977 etterkom tiltalte en anmodning fra Onsøy kommune om å koble seg til det offentlige kloaknett. Omtrent samtidig ble det lagt en vannledning fra offentlig vannledningsnett under en busslomme som var påtenkt asfaltert. Annen tilknytning til vannledningsnettet skjedde ikke. Den 7. eller 8. juni 1978 foretok tiltalte selv endelig tilkobling til offentlig vannledningsnett og brukte vann fra dette nett til vanning av planter etc. Det var på den tid vanningsforbud i kommunen. En av naboene som hadde lagt merke til at vanntrykket på vanningsanlegget var betydelig større om morgenen enn det hadde vært om kvelden, fattet mistanke om at tiltalte hadde koblet seg over på kommunens vannledning. Han varslet kommunen og ved nærmere undersøkelse viste det seg at mistanken ble bekreftet. Vannet ble stengt av ca. 15. juni og saken dreier seg om hvorvidt det uttak som skjedde før avstengning var uberettiget og straffbart.

Tiltalte har til sin straffrielse anført at han ikke hadde til hensikt å skaffe seg en uberettiget vinning ved å koble seg til vannledningen, men at han hadde tenkt å underrette kommunen om hva han hadde gjort. Presserende arbeidsoppdrag gjorde imidlertid at naboene kom ham i forkjøpet med å varsle kommunen. Dessuten har tiltalte anført at vann ikke er noen slik formuesgjenstand som det er straffbart å ta på denne måte.

Retten er av den oppfatning at vann i vannledningsrør er en slik formuesgjenstand som det må være straffbart å bortta i vinningshensikt. For det første er det snakk om tilknytningsavgift og dessuten om vanlig vannavgift for alle som forsynes med vann fra kommunalt vannledningsnett. Retten

Side 1200

finner det bevist at tiltalte, da han knyttet seg til det offentlige vannledningsnett, hadde til hensikt å unngå avgifter, og derved skaffe seg en uberettiget vinning. Det nevnes i denne forbindelse at tiltalte ikke hadde søkt

om tilknytning på vanlig måte, at han ikke brukte autorisert rørlegger til arbeidene, slik som det er påbudt, og at han lot det gå flere dager uten å melde fra om det han hadde gjort. At han brukte vannet til vanning mens dette var forbudt, tyder også på at tiltalte forsøkte å skjule det virkelige forhold. Vanning fra privat anlegg var nemlig ikke forbudt. Etter dette finner retten at tiltalte har gjort seg skyldig i overtredelse av strl. § 257 . ---

---

Sist oppdatert 13. oktober 2013